

S. M.

**Uprawnienia rad narodowych i ich
prezydiów do wydawania
miejscowych przepisów prawnych
oraz sposób publikowania tych
przepisów**

Palestra 8/9(81), 67-68

1964

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

tekcji, rozbojów, umyślnych podpażeń, sabotażu, sprawców poważnych przestępstw dewizowych oraz przestępstw polegających na umyślnym uszkodzeniu mienia społecznego, jeżeli powstała szkoda przekracza 3 000 zł.

W razie darowania kary pozbawienia wolności czczonej w rozmiarze do 6 miesięcy albo samoistnej kary grzywny bądź też obu tych kar łącznie skazanie uważa się za niebyłe, a karty karne ulegają usunięciu z Rejestru Skazanych.

W razie zbiegu przestępstw podlegających amnestii stosuje się amnestię do każdego ze zbiegających się przestępstw. W razie zbiegu przestępstwa podlegającego amnestii z przestępstwem nie podlegającym amnestii stosuje się amnestię w granicach określonych dekretem do przestępstwa podlegającego amnestii. Po zastosowaniu amnestii orzeka się w miarę potrzeby karę łączną na zasadach ogólnych.

Realizacja przepisów dekretu o amnestii została zlecona sądom właściwym do rozpoznania danej sprawy, działającym na wniosek prokuratora lub z własnej inicjatywy. W postępowaniu przygotowawczym amnestię stosuje prokurator, a w sprawach o wykroczenia i wykroczenia skarbowe — właściwy organ administracji państwowej.

Na postanowienie w przedmiocie amnestii przysługuje zażalenie.

2. Ulgi w opłatach notarialnych i sądowych

W celu poparcia rozwoju budownictwa mieszkaniowego z własnych środków ludności zostały wprowadzone rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dn. 7 stycznia 1958 r. (Dz. U. Nr 4, poz. 15) niektóre ulgi w opłatach notarialnych i sądowych. Ulgi te polegały na ustaleniu jedynie połowy obowiązujących stawek przy wymiarze opłat za czynności notarialne i opłat sądowych od wniosków o wpisy w księgach wieczystych, dokonywanych w związku ze sprzedażą nieruchomości na podstawie ustawy z dn. 28 maja 1957 r. o sprzedaży przez Państwo domów mieszkalnych i działek budowlanych (Dz. U. Nr 31, poz. 132).

Wspomniane przepisy zostały zastąpione przepisami rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dn. 24 czerwca 1964 r. w sprawie opłat za niektóre czynności notarialne i w sprawie ulg w opłatach sądowych (Dz. U. Nr 26, poz. 172). Ten ostatni akt prawny rozszerza zakres ulg finansowych, preferując szczególnie spółdzielnie budownictwa mieszkaniowego w razie nabywania, zbycia lub zamiany przez nie domów mieszkalnych i ustanawiania na ich rzecz prawa wieczystego użytkowania gruntu. Poprzednio wprowadzone ulgi w uiszczaniu opłat notarialnych i sądowych zostały nadal utrzymane, jeśli dotyczą one obrotu związanego z wykonywaniem przepisów powołanej wyżej ustawy o sprzedaży przez Państwo domów mieszkalnych i działek budowlanych.

3. Uprawnienia rad narodowych i ich prezydiów do wydawania miejscowych przepisów prawnych oraz sposób publikowania tych przepisów

Z dniem 6 czerwca 1964 r. weszła w życie ustawa z dn. 25 lutego 1961 r. o wydawaniu przepisów prawnych przez rady narodowe (Dz. U. Nr 8, poz. 47).

Rady narodowe wydają przepisy prawne powszechnie obowiązujące na podległym im terenie na podstawie:

1) uprawnienia udzielonego w odrębnych ustawach (z mocy szczególnej delegacji ustawowej) bądź

- 2) upoważnienia wynikającego z omawianej ustawy
— w formie zarządzeń porządkowych.

Prezydium rad narodowych mogą wydawać — w formie zarządzeń porządkowych — przepisy prawne powszechnie obowiązujące na terenie podległym radom narodowym na podstawie analogicznych upoważnień.

Rady narodowe wydają zarządzenia porządkowe w zakresie oraz w wypadkach nie unormowanych odrębnymi przepisami. Te akty normatywne mogą zawierać nakazy i zakazy określonego w nich zachowania się (działania, zaniechania lub znoszenia) w granicach niezbędnych dla ochrony bezpieczeństwa życia, zdrowia lub mienia albo dla zapewnienia spokoju publicznego lub zachowania porządku publicznego.

Do wydawania zarządzeń porządkowych są upoważnione rady narodowe szczebla wojewódzkiego, powiatowego i gromadzkiego, gdy zachodzi potrzeba wprowadzenia zakazów i nakazów jednolitych dla obszaru ich działania.

Zarządzenie porządkowe prezydium rady danego szczebla traci moc wskutek nieprzedstawienia go właściwej radzie narodowej do zatwierdzenia na najbliższej sesji albo wskutek odmowy zatwierdzenia przez tę radę.

Zarządzenia porządkowe mogą przewidywać kary grzywny za naruszenie ich przepisów w wysokości w nich ustalonej (1 500, 1 000 i 500 zł, zależnie od szczebla rady).

Orzekanie w sprawach o wykroczenia przeciwko zarządzeniom porządkowym następuje w trybie przepisów o orzecznictwie karno-administracyjnym.

Jeżeli dotychczasowe przepisy szczególne upoważniają organy administracji prezydiów rad narodowych do wydawania przepisów prawnych powszechnie obowiązujących na danym terenie, to przepisy te będą wydawane teraz przez prezydium właściwych rad narodowych na zasadach określonych w ustawie.

Wskutek nowego unormowania działalności prawotwórczej rad narodowych i ich prezydiów stracił moc rozdział VIII (art. 108—113) przepisów z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. z 1936 r. Nr 80, poz. 555).

Przepisy prawne wydawane przez wojewódzkie i powiatowe rady narodowe oraz ich prezydium podlegają ogłoszeniu w dzienniku urzędowym wojewódzkiej rady narodowej, przy czym dzień wydania dziennika jest dniem prawnego ogłoszenia tych przepisów. Jednakże w razie konieczności natychmiastowego wprowadzenia w życie tych przepisów ogłoszenie ich może nastąpić w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, zapewniający należyte poinformowanie ludności, dzień zaś takiego ogłoszenia jest dniem wejścia w życie wydanych przepisów.

Obwieszczenie o uchyleniu przepisów prawnych ogłasza przewodniczący prezydium właściwej rady narodowej w taki sam sposób, w jaki nastąpiło ich ogłoszenie.

Zakres obowiązku publikacji i wydawanie dzienników urzędowych zostały uregulowane rozporządzeniem Rady Ministrów z dn. 18 czerwca 1964 r. w sprawie ogłaszania uchwał rad narodowych i ich prezydiów oraz w sprawie wydawania dzienników urzędowych wojewódzkich rad narodowych (Dz. U. Nr 24, poz. 156).